

ДО
СЪДИЙСКА КОЛЕГИЯ НА
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

ДО
БЪЛГАРСКИ ИНСТИТУТ
ЗА ПРАВНИ ИНИЦИАТИВИ

ОТГОВОРИ

ВИСШИ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Информационен индекс	Дата
1900. 9200	29-01-20

От ВЕНЦИСЛАВ ВЪЛЧЕВ - кандидат за заемане на длъжността
Административен ръководител-Председател на Районен съд - Луковит.

Уважаеми членове на Съдийска колегия на Висшия съдебен съвет, Уважаема госпожо
Билиана Гяурова - Вегертседер,

Представям на Вашето внимание отговори на поставените към мен въпроси от Български
институт за правни инициативи, в качеството ми на кандидат за заемане на длъжността
Административен ръководител - Председател на Районен съд - Луковит:

1. Какво е Вашето мнение за промените в Конституцията на Република България, отнасящи
се до съдебната власт, обн, в ДВ бр. 106 от 22.12.2023 г.?

Отговор:

Поради развитието на обществените отношения бе наложително да се обсъдят и при
необходимост да се приемат промени в Конституцията на Република България в частта за съдебната
власт. Същевременно, с тези промени не трябва да се погазва българската Конституция, написаните
текстове да не са в противоречие с принципите на правото и грубо да нарушават принципа на
разделението на властите - което би довело до нарушаване на принципа за независимостта на
съдебната власт, която независимост гарантира запазване на устоите на правовата държава.

Може да се постави въпроса и за допустимостта на промените в Конституцията, визирайки
решение № 3 от 2003 г. на Конституционни съд /КС/, според което обикновеното Народно
събрание, не може да променя Конституцията, в никоя от нейните части, които уреждат държавната
власт и управление, а по такива КС съвсем недвусмислено указва - се отнасят всяка една от
конституционно представените органи, техните правомощия, мандат, задължения, права и условия.
Всяко посегателство върху структурата на съдебната власт, в частност Председателите на
върховните съдилища, на Главния прокурор, структурата на кадровия орган – ВСС, който сега се
разделя, е посегателство именно по смисъла на това решение, върху формата на държавно
управление, което може да се извърши само от Велико народно събрание.

2. В преходните и заключителни разпоредби на ЗИД на КРБ (ДВ, бр. 106 от 2023 г.) е посочено, че „§ 23. (1) Изборните членове на Висшия съдебен съвет и на Висшия прокурорски съвет се избират в срок от три месеца след влизане в сила на законите, които се отнасят до прилагането на чл. 129 - чл. 130б.“ По какъв начин трябва да се проведе този избор, според Вас, за да се избегне усещането за манипулации на вота?

Отговор:

При провеждане на избора на членове на Висшия съдебен съвет и на Висшия прокурорски съвет, следва да се избере метод /възможно е да се въведе и хибриден модел/, при който да се гарантира, че всеки избирател - магистрат да направи своя избор, без у него да има съмнение за манипулиране на резултатите, или опити в тази насока.

3. На 11.10.2022 г. СК на ВСС взе решение да не прилага нито един от 4-те разработени модела за реформа на съдебната карта. Какво е вашето мнение по въпроса? Смятате ли, че концепцията за общностния съд с по-висока ангажираност на съдиите в живота на дадена общност може да бъде алтернатива на преформатиране на съдебната карта?

Отговор:

Считам, че наличието на районните съдилища отговаря на нуждите и интересите на местната общност и те са най-близко до членовете ѝ, като по този начин се улеснява достъпът им до качествено правосъдие и по бързо ще се решават проблемите на уязвимите членове на общността. Гражданските споровете, които се решават в тях са най-близко до бита на гражданите - разводи, делби и други имуществени спорове и т.н., а наказателните дела са за най-често извършваните престъпления - кражби, грабежи, телесни увреждания, нанесени обиди и клевети.

Районните съдилища в достатъчна степен осъществяват особени значими за местната общност дейности, като същите се характеризират с висока степен на въздействие върху членовете на общността, в това число превантивно, превъзпитателно и възпиращо. В този смисъл, особено важно за защита правата и интересите на местните общности е наличието на районен съд, който се явява единствената институция, която има възможност да оказва възпитателно, възпиращо и превантивно въздействие на жителите на населените места, включени в съдебния район – и най-вече да решава проблемите на уязвимите членове на общност. Добрите практики на районните съдилища, в т.ч. на нашия съд, дава основания за надежда, че един районен съд отговорно и съвестно ще изпълнява ролята си на общностен съд

4. Проблемът с неравномерната натовареност е повсеместен и все още не е намерена формулата, чрез която да се постигне баланс между отделните съдебни райони. Какви са Вашите виждания за въвеждане на инструменти (от нормативен и организационен характер) за постигане на по-равномерна натовареност между органите на съдебната власт и отделните магистрати.

Отговор:

Наистина е налице неравномерно натовареност между органите на съдебната власт и отделните магистрати, но в много от случаите това се дължи на спецификите на съдебните райони, кадровите проблеми и забавянето на конкурсните процедури. За постигане на по-равномерна натовареност е необходимо да се създаде модел за активно управление на натовареността, като се съобразят - условията на труд и броя на магистратите, необходимостта от разработване на справедливи критерии и методика за оценка и планиране на натовареността на звената на съдебната

власт и техните подразделения, както и на отделните магистрати и съдебни служители. Би било добре да се разработи и модел за стимулиране на магистрати показали високо качество, ефективност и етичност в ежедневната си работа.

Най-вероятно „равномерност на натоварването“ не би могло да се постигне в пълна степен. Ползотворно в тази насока, е идеята за провеждане на дискусия за възможностите за въвеждане на елемент на диференциация на заплащането на магистратите в съответствие с тяхната натовареност и/или категоризацията на звеното, в което работят.

5. Една от широко дискутираните теми в съдийските среди е тази за възнагражденията и начина на определянето им. Какво е Вашето мнение по въпроса - смятате ли, че разликата във възнагражденията между инстанциите е прекомерна? Необходимо ли е законово закрепване на критериите за определяне на възнагражденията на всички нива в системата, а не само на т.нар. „трима големи“?

Отговор:

Както отбелязах при отговора на горния въпрос, полезно би било провеждане на дискусия за възможностите за въвеждане на елемент на диференциация на заплащането на магистратите в съответствие с тяхната натовареност и/или категоризацията на звеното, в което работят. Не смятам, че разликата във възнагражденията между инстанциите е прекомерна, а и не съм се интересувала каква е в точни размери на различни нива.

6. Какво е Вашето мнение за Единната информационна система на съдилищата?

Отговор:

В началото ЕИСС беше статична и поради тази стапка, се натрупваха множество допълнителни кликове, които от своя страна увеличаваха неимоверно много времето за изпълнение на стандартни процедури, тоест изглеждала ни доста сложна и с прекалено и ненужни стъпки заложили в нея за елементарни действия. След преодоляването на този проблем, нещата се подобриха значително, както и нейното бързо действие. Прави впечатление, бавното коригиране на очевидни грешки и проблеми, изложени пред Информационно обслужване в тяхната система за тикети (Project space). Силно се надавам това да се промени възможно по-скоро в правилна и благоприятна за всички съдилища посока.

От друга страна ЕИСС има не малко предимства свързани с подобряване ефективността на съдебната администрация и намаляване на времето за обработка на делата; адекватно, оптимизирано и надеждно управление на делата по електронен път с гарантиране на необходимата информационна сигурност за защита на информацията, обмена от органите на съдебната власт, както и осигуряване на оперативно съвместим обмен с други органи на съдебната власт, използващи информационни системи, одобрени от ВСС. Системата предоставя и възможност за взаимодействие с външни системи и проверки във външни регистри в реално време, както и улеснен достъп на гражданите до е-правосъдие чрез Единния портал за електронно правосъдие.

7. В края на своята работа 48-мото НС прие законопроект за изменение и допълнение на Закона за медиацията, с който се предлага задължително въвеждане на процедурата по медиация по някои видове дела в контекста на Концепцията за това, изготвена от ВСС. Какво е мнението Ви за задължителното препращане към медиация по всякакви съдебни дела?

Отговор:

Медиацията е чудесен способ за извънсъдебно решаване на спорове, но не е панацея. Машиналното ѝ прилагане по отношение на всеки висящ спор крие повече опасности, отколкото ползи. Не предметът на спора определя дали медиацията е подходяща, а спецификата му – психическа, икономическа, интелектуална и още ред фактори, които се отнасят до страните: дали спорът е продължителен, остър и колко страните са готови да опитат последен шанс за намиране на общ език. Обществото не познава достатъчно добре медиацията, а още по-малко медиаторите. Този правен институт се нуждаеше от дългосрочна политика, за да бъде разпознаваем и желан от гражданите. Вместо това, те направо ще бъдат задължени да участват в тази процедура, без да имат доверие в нея.

По дефиниция „медиацията“ е доброволна и извънсъдебна процедура. С въвеждането на задължителност по определен вид дела се извършва нарушение на основния ѝ принцип – доброволност. В крайна сметка това е „алтернативен метод“ за решаване на спорове и в случаите, когато страните са склонни да постигат съдебни спогодби, и често се случват такива, то смятам, че идеята за задължителна съдебна медиация е добра. Какъв обаче ще е ефектът и дали гражданите ще имат положително или ще формират негативно отношение - ще покаже бъдещето.

8. През 2016 г. в ЗСВ бяха приети промени, които закрепиха законово определени параметри на съдийското самоуправление. Вече изминаха повече от 5 години от действието на тези текстове. Какво е Вашето мнение за приложението им на практика? Как се реализира съдийското самоуправление съда, в който правораздавател?

Отговор:

Има положително мнение за приложението на текстовете уреждащи формите на съдийското самоуправление, а и в нашия съд винаги заедно сме обсъждали всички възникнали проблеми, а и между съдиите сме съгласували дейностите свързани с упражняването на професията и дейността на съда. За да осигурим независимостта на българския съд, следва да се даде превес на съдийското самоуправление по начин, по който да се предпазим от контролиращо влияние от другите власти.

9. Вече няма общ Кодекс за етично поведение на българските магистрати. До какво смятате, че ще доведе разделянето на двата отделни етични кодекса?

Отговор:

Смятам, че няма да има отрицателен ефект изхождайки от разбирането, че правосъдието е фундамент на правовата държава и основно средство за защита на правата на човека и гарантиране на принципа за равнопоставеност на лицата пред закона. Убеден съм, че всеки един от нас магистратите, вземайки предвид ролята ни за спазване на върховенството на закона в държавата и обществото, споделя международните и европейски ценности на независимото, безпристрастно и справедливо правосъдие, основано на закона. Всеки от нас с дейността си допринася за престижа на съдийската професия и за обществения интерес от повишаване на прозрачността и постоянно усъвършенстване на правораздаването, което ще се постигне при спазване на етичните правила при упражняване на професията и в обществения живот.

10. На стр. 18 от концепцията Ви сочите, че когато правораздавателната дейност в РС - Луковит се осъществява само от двама съдии, автоматично би се стигнало до „цялостно влошаване

на показателите на целия съд". Ако бъдете избран за административен ръководител, ще настоявате ли за кадрово обезпечаване на незаетия щат за съдия?

Отговор:

Поради нуждата от кадрово обезпечаване на незаетия щат за съдия, с писмо от 07.06.2023 г. изпратено до Комисията по атестирането и конкурсите към Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет, отправих молба да бъде обявена за свободна длъжността „съдия“ в Районен съд – Луковит и по възможност в най-кратък срок да се предприемат съответните действия за провеждане на конкурс. С Решение на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет по протокол № 43/19.12.2023 г., обн. в ДВ бр. 1/02.01.2024 г. е обявен конкурс за първоначално назначаване на длъжност „съдия“ в Районен съд – Луковит.

11. Как ще продължите усилията за осигуряване на нова сграда на РС Луковит?

Отговор:

Във връзка с осъществяване на проект „Основен ремонт и преустройство на съществуваща административна сграда разположена в УПИ IX за общ. нужди, кв. 65 с идентификатор 44327.502.2205 по КККР на гр.Луковит за нуждите на Районен съд гр.Луковит“, беше проведена процедура за избор на изпълнител за извършване на предвидените в проекта строително-монтажни работи. В срока за подаване на заявления за участие /07.11.2022 г. вкл./, не бе подадено нито едно заявление за участие, поради което и на основание чл. 110, ал. 1, т. 1 от ЗОП, от страна на възложителя – Районен съд гр. Луковит, бе взето решение за прекратяване на обществената поръчка. Към момента са предприети действия за сключване на допълнително споразумение между Районен съд - Луковит, от една страна и Министерство на икономиката и индустрията, от друга, за изменение на условията на подписаното от страните Споразумение от 19.08.2022 г. Това е необходимо, поради наложилата се индексация на стойностите на строително-монтажните работи, вследствие настъпилата инфлация довела до значително нарасналите разходи на работодателите в сектор строителство за периода 2020 – 2023 г., и до настоящия момент. След съгласуване и подписване от страните на допълнителното споразумение, от страна на възложителя Районен съд - Луковит, ще бъде проведена процедура за избор на изпълнител за извършване на предвидените в проекта строително-монтажни работи.

12. На стр. 14 от концепцията Ви посочват: „Съдията трябва да е инициативен, той трябва да е този, който да обединява в рамките на позволеното от закона, за структурирането и организирането дейността на съдебния район и стиковането на различните действия, касаещи различните институции и служби до крайния резултат на правораздаването ...“. Как бихте определили съдействието от различните институции в рамките на съдебния район на РС - Луковит? Има ли интерес от страна на други районни съдилища към подходите, въведени от РС - Луковит, за инициране на допълнителни дейности в помощ и подкрепа на уязвими групи от населението?

Отговор:

Заедно с различните институции в рамките на съдебния ни район полагаме взаимни усилия, за да има усещане у хората за ефективно и справедливо правосъдие. Това спомага за постигане на положителен резултат от правораздаването, защото населението го интересува да има бързо и справедливо правосъдие. В малките градчета наистина е важна фигурата на съдията, защото с него

се съобразяват както местната власт, така и институциите – така че съдията трябва да е достатъчно почтен, отговорен и да гледа по-хуманно и по-човешки на хората, чиито дела решава.

Не мога да преценя в каква степен, но от страна на други районни съдилища е гроявяван интерес към подходите, въведени от нашия съд, за инициране на допълнителни дейности в помощ и подкрепа на уязвими групи от населението. В тази връзка следва да се отбележи дейността на създадена към Общинския съвет в гр. Луковит Наблюдателна комисия по чл. 170 ЗИНЗС, която в качеството си на представител на местната общност, има за основна цел полагането на възпитателни грижи и предприемането на мерки за ресоциализацията на осъдените лица.

Част от допълнителните дейности на съда са насочени в помощ и подкрепа на уязвими групи от населението. За целта при Община Луковит се създаде и действа Комисия за детето, която има консултативни и координационни функции и е подчинена на целите заложи в Закона за закрила на детето. Дейно участие в създаването на Комисията, както и в нейната работа оказват районните съдии. Ангажираността им с дейността на Комисията за детето и с постигането на целите ѝ води до сериозен напредък в работата, свързана със защита правата и интересите на децата.

29.01.2024 г.

С УВАЖЕНИЕ:

/В|ВЪЛЧЕВ/